

Oppsummering av innkomne merknader med kommentarer fra tiltakshaver for nabovarsling ifm. søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel – Oddeheia/Bjelkeberg vindkraftverk

Grunneier	Uttalelsene og tema som uttalelsen tar opp	Tiltakshavers kommentar
Frank Væting	<p>Protesterer på søknad om omregulering av området som omfatter vindkraftverket. Klager mener tiltaket vil ødelegge naturområder, ødelegge friluftsområder, og ytrer bekymring for skyggekast og støy samt visuell innvirkning av hinderbelysning.</p>	<p>Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Tiltakets omfang og effekt på omgivelsene er beskrevet i både konsesjonssøknad med utredninger og MTA-plan. Det er ingen boliger/fritidsboliger som ikke Tiltakshaver vil ha inngått avtaler med som får støy/skyggekastvirkning over anbefalt retningslinje. For denne eiendommen ligger beregnede nivå på 45 dB LDEN i et worst case scenario, altså innenfor anbefalt nivå. Dette er en meget konservativ utregning som i realiteten er fysisk umulig å oppnå da den fordrer medvind fra alle turbiner fra to områder hele døgnet samt at alle turbiner genererer maksimal støy 24 timer i døgnet, 365 dager i året. Det er i dette tilfellet derfor vesentlig mer sannsynlig at støynivået vil ligge nærmere 42 dB LDEN som er beregnet ut fra et "real case/sannsynlig" scenario. Utførte skyggekastberegninger viser at denne eiendommen kommer over anbefalte verdier på 8 t/år eller 30 min/dag. Det vil derfor gjøres tiltak for å sikre at tid med skyggekast ikke overstiger anbefalte verdier. Dette vil håndteres gjennom at de turbiner som lager skyggekast for denne boligen vil bli stengt ned i perioder da sola står lavt slik at totalomfang av skyggekast vil komme under 8 timer med faktisk skyggekast per år</p>
Geir Heia	<p>Klager på synlighet fra eiendommen, skyggekast, refleksblink og synlige hinderlys. Støy pekes på som en bekymring. Frykter eiendommen vil synke i verdi.</p>	<p>Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver de oppdaterte virkningene av det prosjekt om RWE ønsker å bygge. Det vises til støyrapport som ligger vedlagt MTA-planen som ligger ute på hjemmesiden til kommunen. Det er ingen boliger/fritidsboliger som ikke Tiltakshaver vil ha inngått avtaler med som får støy/skyggekastvirkning over anbefalt retningslinje. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort. Fordeler og ulemper ved prosjektet er vektet og gjennomgått i konsesjonsprosessen, og det vises til søknad, utredninger og NVEs vurderinger rundt dette. Tiltakshaver mener også at virkningene for denne eiendommen ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder blant annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast. For denne eiendommen ligger beregnede nivå på 43 dB LDEN i et worst case scenario, altså innenfor anbefalt nivå. Dette er en meget konservativ utregning som i realiteten er fysisk umulig å oppnå da den fordrer medvind fra alle turbiner fra to områder hele døgnet, og at alle turbiner genererer maksimal støy 24 timer i døgnet, 365 dager i året. Det er i dette tilfellet derfor vesentlig mer sannsynlig at støynivået vil ligge nærmere 40 dB som er beregnet ut fra et "real case/sannsynlig" scenario.</p>

Anne-Gerd Væting	Klager på at områdene vil endres og ikke være tilgjengelige for allmenheten lengre. Mener støy vil ødelegge for opplevelsen av å være i naturen. Bekymret for skyggekast. Ytrer videre bekymring for iskast, lysforurensing. Mener naturmangfoldet med fokus på dyre- og fuglelivet vil bli veldig forringet. Bekymret for verdien av eiendommen. Mener det er usikkerhet rundt nedleggelse.	Innledningsvis ønsker Tiltakshaver å kommentere at Anne-Gerd Væting og Frank Væting har uttalt seg som naboer med utgangspunkt i det samme bygget som de eier sammen på Væting lokalisert mellom planområdene til Oddeheia/Bjelkeberg vindkraftverk. Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detailjplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Det er klart at områdene ved og rundt Oddeheia og Bjelkeberg vil bli endret. Det følger med et slikt tiltak, men tilgjengeligheten for allmennheten vil ikke forringes. tilgjengeligheten vil vel kanskje heller økes for en større gruppe mennesker enn i dag, og så vil det være noen som ser på etableringen som en forringelse. Når det gjelder iskast og hinderlys så vises det til konsesjonssøknaden med tilhørende utredninger samt de kapittel i MTA/Detailjplanen (kap 7.6 og 9.1) som ytterligere redegjøre for hvordan prosjektet forholder seg til de konsesjonsvilkår som er satt. Tiltakets påvirkning på naturmangfoldet er utredet og vurdert gjennom konsesjonsprosessen samt ytterligere utredninger som er gjort gjennom MTA/Detailjplansprosessen og viktige tilpasninger og avbøtende tiltak er allerede gjennomført og vil gjennomføres gjennom arbeidet med MTA- og Detailjplanen. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til de avveginger og vurderinger som er gjort gjennom konsesjonsprosessen og NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort. Tiltakshaver mener også at virkningene for denne eiendommen ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder blant annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast. I forhold til hva som gjelder for nedleggelse av anlegget så er dette regulert i konsesjonsvilkåret nr. 5. For denne eiendommen ligger beregnede støynivå på 45 dB i et worst case scenario, altså innenfor anbefalt nivå. Dette er en meget konservativ utregning som i realiteten er fysisk umulig å oppnå da den fordrer medvind fra alle turbiner fra to områder hele døgnet samt at alle turbiner genererer maksimal støy, 24 timer i året, 365 dager i året. Det er i dette tilfellet derfor vesentlig mer sannsynlig at støynivået vil ligge nærmere 42 dB som er beregnet ut fra et "real case/sannsynlig" scenario. Utførte skyggekastberegninger viser at denne eiendommen kommer over anbefalte verdier på 8 t/år eller 30 min/dag. Det vil derfor gjøres tiltak for å sikre at tid med skyggekast ikke overstiger anbefalte verdier. et vil derfor gjøres tiltak for å sikre at tid med skyggekast ikke overstiger anbefalte verdier. Dette vil håndteres gjennom at de turbiner som lager skyggekast for denne boligen vil bli stengt ned i perioder da sola står lavt slik at totalomfang av skyggekast vil komme under 8 timer med faktisk skyggekast per år.
------------------	--	--

<p>Terje Ånesland, Ingjerd Ånesland og Øyvind Fjermeros</p>	<p>Har merknader til at turbin BJE8 ligger nærme deres eiendom gnr177/1 og 177/2 og at det kan bli problematisk med iskast og støy. Mener nærheten på 100-150 meter fra deres eiendom vil forringe muligheten til å leie dette ut til jaktterreng og hindre videre utvikling av eiendommen videre. Nevner lysforurensing. Tilsammen vil dette forringe verdien av eiendommen.</p>	<p>Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Naboen viser til at søndre del av eiendommene ligger tett inntil plangrense og spesielt turbin nr. 8 ved Bjelkeberg. Tiltakshaver vil presisere at de krav som foreligger for støy og skyggekast gjelder støyfølsom bebyggelse, og ikke eiendom som helhet. Støyvirkningene for eiendommen er uansett sammenlignbart med det som har blitt lagt til grunn gjennom tidligere konsesjonsprosess. Bortsett fra arbeid som går på utvidelse/omlegging av adkomstveien (Lundeveien) ligger eiendommene utenfor prosjektets planområde og det vil derfor utover arbeidet med utvidelse/omlegging av adkomstveien ikke være fysiske inngrep innenfor gjeldende eiendommer, samt at sveipareal fra turbiner også holdes innenfor plangrense. Det vises i uttalelsen at nærmeste turbin er plassert ca. 100 -150 m. Tiltakshaver har sjekket disse opplysninger og ønsker å presisere at turbin nr. 8 i Bjelkeberg er plassert ca. 165 m fra eiendomsgrensa til Terje Åneslands eiendom og 145 m til eiendomsgrensa til Øyvind Fjermeros eiendom. Tiltakshaver ønsker også å opplyse om at det i den turbinplassering som konsesjonssøknaden ble basert på var plassert en turbin ca. 200 m fra eiendommen til Terje Ånesland og 65 m fra eiendommen til Øyvind Fjermeros. For Fjermeros var det dessuten ytterligere en turbin i omsøkt løsning som var plassert nær hans eiendom. Denne turbin er i detaljplanen fjernet. At turbinene vil kunne komme nære disse to eiendommene er ikke noe som er nytt med oppdatert utbyggingsløsning og er sånn sett ikke noe som er endret. Iskast og fare for ising er utredet og behandlet gjennom konsesjonsprosessen og vil bli ytterligere håndtert slik som beskrevet i MTA/Detaljplanen i kapittel 9.1. Det vises også til kapittel 7.6 som omhandler hvordan og viser til retningslinjene for hinderlys som prosjektet vil forholde seg til. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til de vurderinger og vektinger som er blitt gjort gjennom konsesjonsprosessen hvor prosjektets fordeler og ulemper er vurdert og vektet, samt NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort i utlandet. Tiltakshaver mener også at virkningene for disse eiendommene ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder bland annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast.</p>
<p>Geir Haakon Aanesland</p>	<p>Klager på at støy, lysmerking og iskast vil kunne bli problematisk på grunn av eiendommens nærhet til BJE6 (150 meter). Tiltaket vil forringe landskapet og opplevelsen av å utføre jakt og friluftsliv. Viser til §19-2 i pbl. Mener det som bygges nå er noe annet enn hva det kommunen stemte for i kommunestyret. Foretrekker alt B for adkomst via Kjærestrom.</p>	<p>Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt, deriblant ising/iskast. Slik som vist til i dispensasjonssøknaden vil det alltid være mulig å gi dispensasjon hvis det foreligger enkonsesjonen etter energiloven. En innvilget dispensasjon vil også forutsette at de konsesjonsendringer som det er søkt om blir godkjent av NVE. Det er ingen boliger/fritidsboliger som ikke Tiltakshaver vil ha inngått avtaler med de som får støy/skyggekastvirkning over anbefalt retningslinje. Dette gjelder også for gnr/bnr 60/2. Beregninger viser et støynivå på 35 dB Lden i worst case-scenario og 33 dB Lden i sannsynlig scenario. Begge godt under anbefalte grenseverdier. Tiltakshaver tar kommentarene om foretrukket alternativ adkomst til orientering, og vil ta dette med inn i videre planlegging.</p>
<p>Hilde og Ommund Birkenes</p>	<p>Grunneier av 177/5. Aksepterer ikke tiltaket. Bruker eiendom mye til fritidsbruk. Utsikten blir forringet, støy og lysforurensing nevnes som problematisk. Verditap på eiendom. Krever en kompensasjon for evt påførte ulemper</p>	<p>Tiltakshaver vil generelt vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Eiendommen dette gjelder ligger under grenseverdien for støy. Beregninger viser 39 dB i et konservativt worst case scenario. Angående visuelle virkninger så vises det til de vurderinger som er gjort i søknad og MTA-plan samt de visualiseringer som ligger ved. Visualiseringene er gjennomført etter angitte retningslinjer. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort. Tiltakshaver mener også at virkningene for denne eiendommen ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder bland annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast.</p>

Lillesand og Omegn Turistforening	Brev feilsendt. Ankom Lillesand 16. januar. Klager på tap av verdi og evt. leieinntekter for Trotto, visuell negativ påvirkning, frykter støy, skyggekast og lysforurensing som følge av større turbiner (spes Bje9). Mener visualisering i MTA er for dårlig.	Brevet kom frem til mottaker 21 januar, grunnet feilsendt brev. Vi noterer at LOT har sendt inn merknader, og LOT vil kunne uttale seg til MTA-planen som har en høringsfrist på 5 uker. Tiltakshaver ser LOTs bekymring for negativ innvirkning på Trotto dor de nevnte tema. Temaet er behandlet og diskutert i utredninger og søknad/MTA-plan. Bruken av området som friluftss- og utfartsområde vil endres, men tiltakshaver ser også at området kan åpnes opp for flere og for en bredere gruppe enn hva som er tilfellet idag. Visualiseringene er gjennomført etter gjeldende retningslinjer.
Terje Høgehaug	Gnr/bnr 108/8. Klager på dispensasjon. Støybelastning, visuell påvirkning, skyggekast. Mener søknaden er mangelfull da den ikke angir høyde på turbinene. Viser til avisartikkel i Dagsavisen 24.01.2020.	Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Når det gjelder støy så ligger denne eiendommen på 42 dB Lden og under gjeldende grenseverdi. Det vises til støyrapport som ligger vedlagt MTA-planen som ligger ute på hjemmesiden til kommunen. Beregninger for skyggekast virkning viser skyggekast pr- år i worst case-scenario (29:44) og for sannsynlig skyggekast (7:54) etter at avbøtende tiltak er gjennomført som går på nedstengning av enkelte turbiner da sola står lavt. Størrelse/dimensjoner på turbinene er angitt i MTA/Detaljplanen.
Tor Arne og Lisbeth Senumstad	Grunneier 61/3. Ønsker ikke en omregulering med bakgrunn i støy og lavfrekvent lyd, inngrep i urørt natur og at dette er i strid med FNs rapporter fra klimapanelet og naturpanelet, forringelse av verdien på eiendommen.	Tiltakshaver vil vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Støy- og skyggekast beregninger viser verdier innenfor grenseverdiene for denne eiendommen, 41 dB i et konservativt worst case-scenario som er tydelig under anbefalt retningslinje. Landbasert vindkraft er ikke i strid med FN klima- og naturpanels rapporter. Tvert om så viser rapportene til viktigheten av å få verden over på fornybar energi raskt, og sol og vind er en av de viktigste bidragsyterne. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort. Tiltakshaver mener også at virkningene for denne eiendommen ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder blant annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast.
Finn Christian Stoveland, Carsten Peter Stoveland, Hilde Una Refsdal	Bekymret for markedsverdien av fritidseiendom på gnr/bnr 116/5. Den visuelle effekten understrekes og støy. Spør om det finnes grunnlag for økonomisk kompensasjon for ovenfornevnte ulemper.	Tiltakshaver vil generelt vise til den tidligere konsesjonsprosessen, samt til den MTA/Detaljplan som er sendt inn som nærmere beskriver virkningene for de temaer som er nevnt. Det er ingen boliger/fritidsboliger som ikke Tiltakshaver vil ha inngått avtaler med de som får støy/skyggekastvirkning over anbefalt retningslinje. Beregningene for mottaker på gnr/bnr 116/5 viser 43 dB for worst case scenario, og støynivået vil derfor sannsynlig ligge lavere enn dette (41 dB Lden i sannsynlig scenario), da worst case er beregnet ut fra veldig konservative parameter. Ulemper knyttet til visuell virkning er veldig subjektivt og det finnes ingen direkte retningslinjer som går på visuell virkning. Visuell virkning er godt beskrevet i MTA-planen med de oppdaterte visualiseringene som er lagt ved MTA -planen. Når det gjelder tiltakets påvirkning på eiendomsverdi så viser tiltakshaver til NVEs rapport fra Nasjonal Ramme. Det kan ikke utelukkes at eiendomsverdien vil kunne påvirkes, men det finnes ikke dokumenterte erfaringer rundt dette i Norge og det er usikkerhet rundt konklusjonene fra de utredninger som er gjort. Tiltakshaver mener også at virkningene for denne eiendommen ikke er vesentlig endret i forhold til de vurderinger som ble lagt til grunn for kommunens tidligere uttalelse til prosjektet og NVEs konsesjonsbehandling. Dette gjelder blant annet for visuelle virkninger, støy og skyggekast.